

По-предната позиция във фолклорните образи и сюжети на циганина пред циганката е символичен образ на правото за приватизиране и гарантиране на незримата собственост върху пространствеността – природната или социалната. Тя е израз на активно действащото начало, на вертикализиращия се фактор във и към пространството, на мистифицираното или реалното фронттиерство в пределите на пространствеността.

От своя страна това вече говори доста красноречиво и за социалното положение, за статуса на жената циганка. Тя може да се разполага във и да разполага с покорената от мъжа циганин пространственост само съобразно неговите желания, намерения и позволения. Тази пространственост е и може да бъде и *нейна* само доколкото, докогато и докъдето преди това е *негова*. При това не изцяло, а само в определени парцели тя може да притежава съответната символична собственост върху тази пространственост или някакви реални измеримости на това владение. Единствено благоволенieto на мъжа гарантира правото на жената да нанася и своя шрих върху пространствеността, но пак в негова угода. Така например домашният уют, подредеността и упорядъчеността (в съответните им етничнoгруппови ценностни вариации) са онази дължима пространственост, която жената следва да пресъздава, поддържа и развива за мъжа си. Тук силата, богатството, статусът, способностите и плановете на циганина са факторите, които предопределят в немалка степен и житейската биографичност, и социалната реализация на циганката в пределите на това пространство. Така жената става функция, придатък на мъжката пространственост, негов аксесоар и атрибут.

Неслучайно, когато циганинът гони от къщи жена си, не ѝ дава нищо или почти нищо от значимите вещи от семейното имущество, защото те са вещният, опрeдметеният израз на неговите права и прерогативи върху пространствеността, върху естеството на йерархизираните и координираните (вертикални и хоризонтални) взаимоотношения в семейната общност, в пространството на ромския брак. Те отразяват в себе си (с пречупената светлина на своята функционалност) активната и пасивната роля и значимост на персонажите в семейния сюжет, в драмата на ромския домашен и семеен